

UMRLA JE NIVES MERLJAK

Težko in nedoumljivo je dejstvo, da je mnogo prezgodaj umrla dolgoletna ravnateljica višje šole za medicinske sestre, višja med. s. *Nives Merljak-Golobič*. Zadnjič smo se poslovili od nje dne 7. marca 1979 na ljubljanskih Žalah.

Tovarišica Nives Merljak se je rodila v Ljubljani 10. februarja 1920. Po takratni veliki maturi se je odločila za študij medicine, ki ga je pa prekinila zaradi vojnih razmer. Zaposlila se je v administraciji, takoj po osvoboditvi pa se je zopet odločila za delo zdravstvene delavke. V začetku kot prostovoljka v vojaški bolnišnici, nato na mestnem fizikatu in otroški bolnišnici v Ljubljani. Leta 1949 je končala šolo za med. sestre v Mariboru, nato službovala kot referent za zdravstveno vzgojo pri OLO, kasneje pa kot pomočnica glavne med. sestre na polikliniki. Leta 1955 je prevzela odgovorno delovno mesto direktorice višje šole za med. sestre in upravnice internata te šole, kjer je ostala do zadnjega.

Vse njeno aktivno življenje je bilo prežeto z izredno vdanostjo delu in nalogam na šoli za med. sestre, kjer je poleg pedagoškega dela izpričala izredne organizacijske sposobnosti. V starih samostanskih prostorih, kjer sta spočetka delovala šola in internat, je znala ustvariti prijetno ozračje domačnosti in uvesti visoko strokovno raven generacijam med. sester, ki so se tod izobraževale in zavzemajo danes vodilna in odgovorna delovna mesta v zdravstveni službi. Te generacije sester se rade spominjajo šolskih dni, ko so se z novimi prezidavami, preureditvami, s sodobno opremo in z manjšo prostorsko stisko vsako leto spreminjale učilnice v skromne, toda udobne in funkcionalne prostore. Ko pa so bili dani pogoji za novo šolo in internat, je zopet bila potrebna vsa organizacijska in delovna sposobnost ter požrtvovalnost direktorice Nives Merljak. Z novo šolo so bili ustvarjeni odlični pogoji za študij in življenje študentov, ki so si izbrali poklic zdravstvenega delavca. Posebno skrb je posvečala študiju ob delu, saj se je ob delu šolala tudi sama. Strokovno se je izobraževala še v Sovjetski zvezi, kjer je proučevala organizacijo in delo zdravstvenih šol, in v drugih evropskih državah ter kot delegatka v raznih komisijah. Bila je član Zveze komunistov od leta 1957 in vsestransko aktivna družbena delavka ves čas po osvoboditvi.

Tovarišico Merljakovo so bogatile velike delovne izkušnje, topli človeški odnosi do študentov in do sodelavcev, znala se je vživeti v njihove probleme, razumevati, spodbujati, svetovati, predvsem pa pomagati. Do slehernega študenta in sodelavca je imela kar najbolj neposreden človeški kontakt, tako da jim ni bila samo predstojnik, temveč razumevajoča življenjska tovarišica in sodelavka. Znala je praktično uresničevati zamisli in koncepte za vzgojo in strokovno usposabljanje zdravstvenega delavca, in to takšnega, ki ga sodobna medicinska znanost in družba potrebujeta. Njeno zgodnje spoznanje, da je uspešnost dela na šoli odvisna od družbene angažiranosti, jo je poleg dela na šoli zaposlilo še delo v družbenopolitičnih organizacijah, v komiteju Zveze komunistov, sindikatu, strokovnem društvu med. sester, svetu kliničnih bolnišnic in dolgi vrsti funkcij v organih samoupravljanja.

Njena prizadevanja in uspehe ter vrednost dela je ocenila tudi naša družba. Dobila je visoka odlikovanja: red dela s srebrnim vencem, red dela z zlatim vencem, red zaslug za narod s srebrnimi žarki, zlati znak priznanja društva med. sester, zlati znak RK Slovenije, spominsko plaketo Skopje 1965 ter številna priznanja in zahvale študentov in absolventov šole, kar jo je še posebno osrečevalo.

Boleče je bilo slovo, ko so se od drage kolegice, prijateljice in spoštovane predstojnice vrstili govorniki z besedami zahvale in slovesa:

»... Kaj dolgujemo tovarišici Nives Merljak, ki je živela in delala v velikih zahtevah časa, nenehno snovala, se dogovarjala, ustvarjala in gradila ob spoznanju in razumevanju, med željami in ambicijami v boju s protislovji, ki jih prinašajo s seboj tudi pozitivna hotenja...« je v svojem govoru ob slovesu vprašala njena sodelavka višja med. sestra Roža Meglič ter nadaljevala »... Žalostno je, da šele ob slovesu, ko je konec življenja, ko v globlji zavesti razmišljamo o človekovih težavah in stiskah in se morda še ne zavedamo, kaj dolgujemo človeku, ki je hotel le dobro. Ali ji dolgujemo samo besedo — hvala? Dolgujemo ji glasno in tiho, veliko in skromno, toda iskreno misel: Za njeno ustvarjalno življenje, za hoteni človeški odnos ji dolgujemo svoj način življenja — življenje s strpnostjo, z razumevanjem in človečnostjo. Pokojni tovarišici Nives in njenemu spominu dolgujemo življenje s tistimi prvinami, ki jih sleherni dan potrebujemo in terjamo od drugih, s prvinami humanizma, ki jih oznanjamo in učimo. Tovarišica Nives Merljak je do zadnjega, dokler je le mogla, storila vse, tudi takrat, ko je bilo že težko...«

V imenu študentk in gojenk Doma se je poslovila Zdenka Šavrič, štud. II. letnika višje šole za med. sestre.

»... Ugasnilo je življenje dolgoletne direktorice naše šole, žene in matere z vsemi vrlinami, ki naj bi jih imela žena in mati v naši samoupravni socialistični družbi. Zavedamo se, koliko nam je pomenila in se žrtvovala za študente naše šole. Njene besede pa so s posebno ljubeznijo risale življenje v šolskih prostorih in prostorih našega Doma. Vsi, ki smo jo potrebovali za nešteta, mladim težko rešljiva vprašanja, smo ostali sami. Tovarišica Merljakova je živela z nami in težko bo zapolniti vrzel, ki je nastala z njenim odhodom. Kljub današnjemu slovesu bo še živela med nami, vse njeno delo nam bo vzor in napotilo za nadaljnje poklicno življenje...«

Predsednica strokovnega društva med. sester Marija Šipec pa se je v poslo-
vilnem govoru spomnila misli, ki jih je sestra Merljakova povedala ob 50-letnici
ustanovitve šole za med. sestre: »... Obletnice praznujemo predvsem iz etično
vrednostnega in čustvenega razloga. V njih vidimo splet naših zmag pa tudi
porazov. Želimo jih sebi obnoviti, drugim pa sporočiti našo pot, naše napore,
uspehe in tudi naše nadaljnje cilje. Več tisoč med. sester danes z uspehom opravlja
svoj poklic, v svesti si, da so postale neizbežen sopotnik današnjega človeka...«
in dodala: »... danes postavljamo nov mejnik, ki zaključuje obdobje tvojih
naporov in tvojih zmag in uspehov. Več kot 25 let si bila med nami in 25 gene-
racij višjih med. sester se je izšolalo pod tvojim vodstvom. Vedno si bila prisotna,
kjer si bila potrebna, bila si aktivna ter predana članica strokovnega društva. Bila
si v pomoč naši strokovni organizaciji takrat, ko je bilo njeno delovanje težko,
predvsem zaradi pomanjkanja delovnega prostora. Ko se poslavljamo od tebe,
ti zagotavljamo, da tvoj trud ni bil zaman...«

Ime višje med. sestre Nives Merljak bo za vselej ostalo zapisano v zgodovini
izobraževanja in vzgoje med. sester, ostalo bo v spominu in srcih številnih med.
sester, ki jim je bila poklicna tovarišica, prijateljica, vzgojiteljica in vzor zdrav-
stvene delavke.

Slava njenemu spominu!

Neža Jarnovič

**ČLOVEK VELJA TOLIKO, KOLIKOR JE DAL POKOLENJU, KI MU PRIPADA,
S SVOJO USTVARJALNO DEJAVNOSTJO, KJERKOLI IN NA KAKRŠENKOLI NAČIN.**

Edvard Kardelj

V SPOMIN MEDICINSKI SESTRI SILVI SFILIGOJ

Zdi se mi, kakor da ni res, kar so nam dne 20. 1. 1979 povedali, da je sredi dela in mnogo pre-zgodaj nenadoma umrla naša draga kolegica operacijska med. sestra Silva Sfiligoj. Težko najdem besede, ki bi izrazile čustva vseh nas, ki smo jo poznali vrsto let in jo spoštovali. Tov. Sfiligojeva ni bila samo vzorna, nadvse natančna in zanesljiva instrumentarka z velikim strokovnim znanjem, temveč je predstavljala lik prave med. sestre. Kdorkoli od nas je iskal vzor, po katerem naj se zgleduje, si je zlahka izbral njo. Bila je umirjena, vedra, tovariška, še prav posebno pa se je odlikovala po izredno lepem odnosu do sodelavcev, katerim je bila vedno odkritosrčna prijateljica.

Med. sestra Silva Sfiligoj se je rodila 19. 6. 1924 v Studencih v Mariboru. Leta 1947 je končala šolo za instrumentarke v Ljubljani in 18. 1. 1948 nastopila službo v mariborski bolnišnici na oddelku za ginekologijo in porodništvo. Leta 1954 je prevzela vodilno mesto operacijske med. sestre na očesnem oddelku iste bolnišnice, kjer je z velikim uspehom delala do zadnjega. Bila je vdana svojemu poklicu in si prizadevala biti v koraku s sodobnimi dosežki medicine. Veliko mladih medicinskih sester se je bo spominjalo kot učiteljice, ki se je zavzemala za takšno vzgojo instrumentark, da bi z ljubeznijo in predanostjo opravljale svoje delo.

Draga Silva! V imenu članic sekcije operacijskih med. sester in v svojem ti ob slovesu obljubljam, da ti bomo skušale biti podobne v vsem, kar te je odlikovalo.

Naj ti bo lahka slovenska zemlja!

Jožica Tomšič

VSE KAR VIDIŠ, BO KAJ KMALU UNIČENO, IN TISTI, KI TO UNIČEVANJE GLEDAJO, BODO TUDI SAMI KAJ KMALU PREŠLI. IN ČE UMRE KDO V SIVI STAROSTI IN ČE PREMINE V SVETU LET: SMRT JO POSTAVI NA ISTO!

Mark Avrelij — S. Sovre